

je včas nesplnila, uhradila v peněžní hodnotě (viz rozh. č. 9670 Sb. n. s.). K této úhradě jest povinna bez zřetele na to, zda a pokud se žalobci podařilo zaopatřiti si jinak prostředky k živobytí potřebné v době, kdy mu již příslušel nárok na výměnek, neboť tím nezanikl smluvní závazek žalované v příčině výměnku. Z povahy chorob u žalobce zjištěných a lékařského vysvědčení Dr. Leopolda G. vyplývá, že obmezená pracovní způsobilost trvala po celou dobu, za kterou žalobce žádá úhradu v peněžní hodnotě za nesplněné naturální dávky. K použití § 672 obč. zák. nejsou dány předpoklady, pokud nebyl v této příčině vyšetřen úmysl stran, který jest v první řadě rozhodujícím (§ 914 obč. zák.), ježto výměnek byl dojednan smlouvou. Bude na prvním soudě, aby v tomto směru řízení doplnil, neboť otázkou, zda žalobce má nárok také na ošacení, jest dotčen žalobní nárok jen co do své výše.

Čís. 15741.

Pojistnou dávkou podle § 95 zák. o soc. poj. jest i pohřebné a vztahuje se na ně předpis § 246 cit. zák.

(Rozh. ze dne 14. ledna 1937, Rv I 745/35.)

Žalující okresní nemocenská pojišťovna se na žalovaném, jehož zaviněním nastala smrt jejího pojištěnce, domáhá náhrady pohřebného, jež vyplatila matce usmrčeného. Prvým soudem žalobu zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Mylný je názor dovolání, že nárok na náhradu pohřebného vyplaceného podle § 95 zák. č. 221/1924 Sb. z. a n. nepřechází podle § 246 téhož zákona na okresní nemocenskou pojišťovnu, poněvadž se řečený předpis vztahuje jen na pojistné dávky za nemoci. Pojistnými dávkami jsou všechny dávky uvedené v § 95 uved. zák., označené všeobecně jako »dávky z pojištění nemocenského«, mezi něž patří i pohřebné, na které má pojištěnec nárok za všech okolností.

Čís. 15742.

Pro výši nároku statkového úředníka na plat po dobu nemoci podle § 12 zák. č. 9/1914 ř. z. rozhoduje jedině zákonná doba výpovědní, nikoli smluvená.

O dovolené statkového úředníka nemá zák. č. 9/1914 ř. z. ustanovení a jest proto užití všeobecných zásad občanského práva, mezi něž patří i zák. č. 67/1925 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 14. ledna 1937, Rv I 915/36)

Žalobce, jenž v květnu 1934 onemocněl a od té doby nekonal již u žalovaných službu, domáhá se na nich též zaplacení služného za měsíc srpen a polovinu září 1934 podle zákona o statkových úřednících č. 9/1914 ř. z., podle nichž mu přísluší nárok na plat po tříměsíční smluvenou dobu výpovědní (jež končila 15. září 1934), i když nemohl konati smluvené služby, dále se domáhá i náhrady za nevyužitou dovolenou v době služební od 5. února 1930 do 15. září 1934. Nižší soudy nepřiznaly žalobci požadované částky.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, pokud odvolací soud nepřiznal žalobci služební požitky od 1. srpna 1934 do 15. září 1934, uložil však prvému soudu nové jednání a rozhodnutí v příčině náhrady za dovolenou.

D ů v o d y:

Žalobce připouští, že v době od 1. srpna 1934 do 15. září 1934 nekonal službu, dovozuje však nárok na plat do 15. září 1934 z ustanovení zákona o statkových úřednících č. 9/1914 ř. z., podle kterého jest prý posuzovati jeho služební poměr a podle kterého prý mu přísluší nárok na plat po dobu výpovědní, i když pro nemoc nemohl konati smluvené služby. Jak soud první stolice, tak i soud druhé stolice posuzovaly žalobcův nárok podle ustanovení zákona o obchodních pomocnících č. 20/1910 ř. z., aniž zjistily, jaké služby konal žalobce u žalovaného, a aniž uvážily, zda šlo o služby spadající pod ustanovení § 1, 2 zákona č. 20/1910 ř. z. Řídíce se ustanovením § 8 právě dotčeného zákona, podle kterého má zaměstnanec v nemoci nárok na plat po dobu šesti neděl, uznaly, že žalobce, byv nemocen od 15. května 1934 a dostav plat do konce června, byl žalovaným plně uspokojen. V žalobě tvrdil však žalobce, že byl u žalovaného zaměstnán jako hospodářský adjunkt. Odvolací soud odmítl použití zákona o statkových úřednících č. 9/1914 ř. z., ježto prý se tento zákon vztahuje jen na zaměstnance velkostatků, kdežto statek žalovaných prý jest statkem střední velikosti. Použití řečeného zákona nezávisí však na tom, na jakém statku jest zaměstnanec zaměstnán, nýbrž jediné na tom, zda koná služby v § 1 zákona č. 9/1914 ř. z. uvedené v polním nebo lesním podniku nebo v nějakém vedlejším podniku polního nebo lesního hospodářství. Při správném posouzení věci po stránce právní, byl by tudíž odvolací soud měl zjistiti, jaké služby konal žalobce u žalovaných (srv. Sb. n. s. civ. č. 4926), a podle toho rozhodnouti, zda jest v tomto sporu použití zákona č. 20/1910 ř. z. nebo zákona č. 9/1914 ř. z., ježto ustanovení § 12 zákona o statkových úřednících jest pro žalobce příznivější než ustanovení § 8 zák. č. 20/1910 ř. z., ponechávajíc zaměstnanci v nemoci nárok na plat po případě za delší dobu než zákon o obchodních pomocnících. Avšak řešení toho nebylo hledíc k obsahu žalobní prosby v této části třeba. Podle zákona č. 9/1914 ř. z. (§ 12) podržuje zaměstnanec nárok na plat po dobu čtyř týdnů, kterážto lhůta se prodlužuje podle délky výpovědní lhůty stanovené § 19 zák. č. 9/1914 ř. z. a může dosáhnouti až šest měsíců. Žalobce byl u žalovaného zaměstnán více než tři roky, měl by tedy

v nemoci podle § 12 zákona č. 9/1914 ř. z. nárok na plat po dobu deseti týdnů, tudíž po dobu delší, než mu bylo přiznáno soudem odvolacím. Žalobce však uplatňuje nárok na plat po dobu tří měsíců, poněvadž prý výpovědní lhůta smluvně ujednaná činila tři měsíce. Než tato smluvená lhůta nemá významu podle § 12 zák. č. 9/1914 ř. z., nýbrž jen zákonná výpovědní lhůta podle § 19 téhož zákona. Ježto tato výpovědní zákonná lhůta činí jen deset týdnů, příslušel by žalobci plat jen ještě za čtyři týdny v měsíci červenci 1934. Tento plat však není předmětem sporu, neboť žalobce se domáhá platu jen za měsíc srpen a polovici měsíce září 1934. Pro tuto část žalobního nároku jest tudíž nezávažné, že odvolací soud k rozhodnutí o ní použil zákona č. 20/1910 ř. z. Co do náhrady za dovolenou žalobce napadá rozhodnutí dovolacího soudu jen, pokud jde o náhradu za dovolenou v roce 1930 až 1933, neprovedl však dovolání, pokud jde o tuto náhradu za rok 1934, takže částečně pro neprovedení dovolacích důvodů muselo zůstat bez úspěchu. Nárok na náhradu za dovolenou v letech 1930 až 1933 zamítl odvolací soud z týchž důvodů jako první soud, že se totiž žalobce této náhrady domáhal opožděně. Proti tomu žalobce právem namítá, že se odvolací soud neobíral jeho tvrzením, že se o dovolenou vždy hlásil a že mu ji žalovaný odepřel. Kdyby tomu tak bylo, měl by nárok na náhradu za dovolenou, ježto by pak nebyl správný právní názor odvolacího soudu, že ji uplatnil opožděně. Měl proto již první soud učiniti o tom zjištění, zda se žalobce o dovolenou hlásil a zda mu byla odepřena. Neučinil-li tak ani soud odvolací, není věc zralá k rozhodnutí. O náhradě za dovolenou bude rozhodnuto podle toho, zda bude možno použití zákona o statkových úřednících či zákona o obchodních pomocnících. Zákon o statkových úřednících nemá ustanovení o zaměstnancově nároku na dovolenou a platily by proto podpůrné předpisy obecného práva občanského, ke kterým nutno počítati i zákon č. 67/1925 Sb. z. a n., kterým se zavádí placená dovolená pro zaměstnance. Kdyby bylo použití ustanovení zákona o obchodních pomocnících, platilo by ustanovení § 17 zákona č. 20/1910 ř. z. (Sb. n. s. civ. č. 14369). Ustanovení zákona č. 154/1934 Sb. z. a n. tu neplatí, ježto služební poměr byl zrušen výpovědí danou ještě před účinností tohoto zákona, a ustanovení jeho nelze použiti, třebaž služební poměr skončil až za jeho účinnosti, jak bylo dovedeno v rozhodnutí nejvyššího soudu Sb. n. s. civ. č. 14539, ke kterému se odkazuje.

Čís. 15743.

Z ustanovení zák. č. 302/1920 (§ 34) Sb. z. a n. neplyne, že disciplinární řád pro úředníky spořitelen, reschválený ministerstvem vnitra, neplatí vůči zaměstnanci spořitelny, stal-li se součástí obsahu jeho služební smlouvy.

Ani zákon č. 302/1920, ani dobré mravy nevyžadují, aby ředitelství spořitelny bylo vůbec vyloučeno z kárného řízení proti zaměstnanci spořitelny.